

Сўзчили

1. ИНГЛИЗЧИКИДАН ВА КИРИЛЛАДАН

- Ўзбекчесоюзийи санъат ва маданият институти;
- Ўзбекистон Республикаси мағлумат афкорини;

2. ГАСДЕКЛАДАН ВА АМАЛГА КИРИЛЛАДАН

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Угуз-устубий бирлашмалар филиалини Мувофиқиширунга 2019 йил «Ўз» дарёнига дарё № 2 – соли йўналишинда ишбуланган.

3. ЖОРНАЛДАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

**5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда
бошқариши**
бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари

Ўзбекистон Республикаси
Министри Усулийи таълимни
Бошкунчлик министри

Тошкент

ЎЗР ОҮМТВ

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти;
- Ўзбекистон Республикаси маданият вазирлиги.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўкув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2019 йил «5» июн даги 2 - сонли йигилишида маъқулланган.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги.

Мазкур малака талабни Ўзбекистон Республикаси худудида расмий чоп этиш хуқуки Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

T/p		бет
1.	<i>5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқарии бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи .....</i>	4
1.1.	Кўлланиш соҳаси	4
1.2.	<i>5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқарии таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи .....</i>	4
2.	<i>5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқарии таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар .....</i>	6
2.1.	Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.2.	<i>5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқарии таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари .....</i>	6
3.	<i>5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқарии бакалавриат таълим йўналиши ўкув режаси ва фандастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар .....</i>	8
3.1.	Ўкув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	8
3.2.	<i>5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқарии бакалавриат таълим йўналиши ўкув режасидаги юклама ҳажми .....</i>	9

1. 5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқариши бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи

5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқариши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи олий таълимнинг ўкув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлик ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффакиятли ўтган шахсга «бакалавр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий хужжат(лар) берилади.

Ўкув режа ва фан дастурининг меъёрий муддати ва мос малака даражаси 1-жадвалда келтирилган.

Ўкув режаси ва фан дастурда кўзда тутилган ўкув шакли, меъёрий муддати ва унга мувофиқ малака даражаси

Ўкув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даражаси)	Таълим дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Бакалавриат таълим йўналишининг ўкув режаси ва фан дастурлари	Бакалавр	4 йил

1.1. Кўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби **5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқариши** таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўкув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси худудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур бакалавриат таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаб асосида ўкув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга деб ҳисобланади.

1.1.3. Малака талабнинг асосий фойдаланувчилари:

– мазкур таълим йўналиш бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютукларини ҳисобга олган ҳолда ўкув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чикиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор - ўқитувчилари;

– таълим йўналишининг ўкув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқутарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;

– ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўкув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

– битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация ва имтиҳон комиссиялари;

– олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

– олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;

– таълим йўналишини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлганabituriyentlar ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. 5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқариши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи

1.2.1. 5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқариши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқариши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари санъат ва маданият муассасаларидаги ижодий жараённи ташкил этиш, фаолият тизимини такомиллаштириш, умуминсоний қадриятларни тарғиб қилиш, санъат ва маданият соҳасида комплекс масалаларни ечиш, маданият ва санъат соҳасини бошқаришга тегишли муаммоларни ҳал қилишга йўналтирилган воситалар, усуллар мажмуасини қамраб олади.

Йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиқсан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин. Бўлиши мумкин бўлган қўшимча ва ўзгаришлар муайян таълим йўналишиларининг малака талаблари ва ўқув режсаларини ишлаб чиқшида ҳисобга олинини назарда тутилади.

1.2.2. 5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқариши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг обьектлари:

- маданият ва санъат муассасалари фаолиятини ташкил этиш жараёнлари;
- маданият ва санъат муассасаларида ижодий жараёнлар;
- ижтимоий ва давлат ишлаб чиқариш муассасаларидаги маданий-маърифий ишларни ташкил этиш жараёнлари;
- жамоат ташкилотларидаги маданий-маърифий ишларни ташкил этиш жараёнлари.

Йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиқсан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият обьектларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин. Бўлиши мумкин бўлган қўшимча ва ўзгаришлар муайян таълим йўналишиларининг малака талаблари ва ўқув режсаларини ишлаб чиқшида ҳисобга олинини назарда тутилади.

5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқариши таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолияти қуидагиларни қамраб олади:

- маданият ва санъат соҳаси фаолиятини ташкил этиш;
- ижодий-ишлаб чиқаришни ташкил этиш;
- аҳолининг дам олишини ташкил қилиш;
- бадиий жамоаларни ташкил этиш ва фаолиятини бошқариш;
- фестиваль, кўрик-танловларни ташкил этиш;
- Ўзбекистон номоддий маданий меросини мухофаза қилиш ва тарғиб этиш билан боғлик ташкилий ва ижодий ишларни ташкиллаштириш;
- аҳоли ўртасида маънавий-маърифий ва тарбиявий ишларни ташкил этиш.

1.2.3. 5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқариши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари

- ижодий-ишлаб чиқариш;
- ташкилий-бошқарув;
- илмий-тадқиқот;
- сервис хизматини кўрсатиш. (Маданий тадбирларни ўтказиш бўйича маслаҳатлар бериш);

Йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиқсан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият турларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

Бакалавр тайёрланадиган касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари

Таълим йўналиши бўйича бакалавр педагогик қайта тайёрлашдан ўтгандан сўнг ўрта маҳсус, касб-хунар таълим муассасаларида маҳсус фанларни ўқитиши мумкин.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқарии таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин:

- 5A151701-Маданият ва санъат соҳаси менеџменти магистратура мутахассислиги бўйича икки йилдан кам бўлмаган муддатда ўқишни давом эттириши мумкин.

• Шунингдек, ўрнатилган тартибда мустақил тадқиқотчилик асосида илмий-тадқиқот ишларини олиб бориши мумкин.

2. 5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқарии таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар:

Бакалавр:

- фуқаролик жамиятининг долзарб масалаларини билиши, Ўзбекистон ривожлантириш стратегиясига асосланган фаол ҳаётй нуқтаи назарга;

- дунёкарап билан боғлиқ фалсафий билимларга тизимли эга бўлиши, мустақил таҳлил қила олиши, касбий фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;

- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид хужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурӣ билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши;

- ахборот йифиш, саклаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, ўз касбий фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;

- тегишли бакалавриат йўналиши бўйича ракоботбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;

- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тассаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниктириш ўқкув ва қўникмаларига эга бўлиши лозим.

Бакалавр:

- таълим йўналиши бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;

- тегишли бакалавриат йўналиши доирасида танланган мутахассислик бўйича маистратурада олий таълимни давом эттиришга;

- кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қўшимча касб таълими олиш учун тайёрланадилар.

2.2. 5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқарии таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- ижодий-ишлаб чиқариш фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиш ва татбиқ қилиш;

- ижодий-ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб

чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш;

– ижодий-ишлаб чиқаришда замонавий ахборот технологиялар тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш услугуб ва механизмларини ишлаб чикиш;

– атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;

– қасбга оид муаммолар ечимларини амалиётга татбиқ этиш;

– ижодий-ишлаб чиқариш жараённада сифатни бошқариш;

– ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;

– турли фикрлилик шароитида бошқарув карорини қабул қилиш;

– бирламчи ишлаб чиқариш гурӯҳ ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;

– бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш;

– ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳит муҳофазаси, ёнғин, техника ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мослигини мониторинг қилиш **қобилиятига эга бўлиши керак**.

Ижодий-ишлаб чиқариш фаолиятида:

– маданият ва санъат соҳаси бўйича (*тадбирлар, семинарлар, кўнгил очар тадбирлар*) тадбирлар режасини ишлаб чиқиш;

– бажарилаётган тадбирлар мавзуси бўйича хуносалар ишлаб чиқиш ва тадқик қилиш;

– тадбирлар ва дастурлар бўйича ҳужжатларни ишлаб чиқиш;

– маданият ва санъат соҳаси бўйича аҳолига маданий ва майший хизмат кўрсатишни ташкил этиш;

– маданият ва санъат соҳаси бўйича аҳолига маданий ва майший хизмат кўрсатишнинг амалий жараёнларини ишлаб чиқиш ва қўллаш **қобилиятига эга бўлиши керак**.

Илмий-тадқикот фаолиятида:

– республика ва хорижда чоп этилган маданият ва санъатга оид илмий-ижодий ахборотларнинг илмий манбаларини ўрганиш;

– маданият ва санъат соҳаси обьекти ва предметларини назарий ва амалий муаммоларига оид илмий-тадқикот ишларини бажаришда иштирок этиш;

– мавзу бўйича илмий-ижодий маълумотларни йигиш, ишлов бериш, таҳлил қилиш ва олинган маълумотларни тизимлаштиришда иштирок этиш;

– илмий-ижодий натижаларни ва ишланмаларни амалиётга татбиқ этишда қатнашиш **қобилиятига эга бўлиши керак**.

Сервис хизмат кўрсатишда:

– маданият ва санъат соҳаларида мавжуд ҳолатнинг таҳлилий шарҳини ишлаб чиқиш;

– тайёргарлик ихтисослигига мос йўналишлар бўйича консалтинг хизматларини кўрсатиш **қобилиятига эга бўлиши керак**.

3. 5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқариши бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқариши бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилиши ва талабаларнинг қўйидаги мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутиши зарур:

гуманитар ва табиий-илмий;

умумкасбий фанлар;

ихтисослик фанлар;

кўшимча фанлар.

Касб фаолияти кўникмаларини эгаллаш учун малака амалиётлари ўтилиши назарда тутилиши шарт.

Ўқув режалар мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар ҳамда иш берувчилар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши шарт.

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўқув фанларига оид бир канча масалалар ва муаммолар бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши лозим.

Ўқув режага киритиладиган ихтисосликка оид фанларнинг амалий машғулотлари ва лаборатория ишлари олий таълим муассасаси ҳамда базавий ташкилот ва корхоналарда ўтказилади.

Назария ва амалиёт яхлитлигини таъминлаш учун талабаларнинг малакавий амалиётлари базавий ташкилот ва кархоналарда ўтказилади.

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасига мувофиқ равишда якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

**3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар
Гуманитар ва табиий-илмий фанлар блоки бўйича:**

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг бакалавриат таълим йўналишлари ўқув режаларидағи гуманитар ва табиий-илмий фанлар блокига қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

Умумкасбий фанлар блоки бўйича:

гуманитар ва табиий-илмий фанлар билан маҳсус фанлар ўртасида илмий ва назарий боғлиқликни таъминлаши;

таълим йўналиши ихтисослик фанларни ўрганиш ва чуқур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумкасбий билимларни, амалий кўникма ва уқувларни шакллантириши;

таълим йўналишига мувофиқ касб фаолияти соҳаларида эришилган асосий ютуклар, муаммолар ва уларнинг ривожланиш истиқболлари ҳақида тасаввур хосил қилиши;

Жаҳон ва ўзбек маданияти тарихини, адабиётини билиши ва улардан фойдаланиши;

Маданият ва санъат соҳаси бошқаруви ҳамда унинг хуқуқий асосларини билиши;

Маданият ва санъат соҳасини режалаштириш ва молиялаштиришни билиши;

Маданият ва санъат соҳаси иқтисодиётини билиши;

маданий тадбирларни – томоша ва театрлаштирилган концертлар, ҳалқ ўйинлари, оиласий тадбирлар, кечалар, кўрик-танловлар, кўргазмалар, бадиий композиция, карнавал ва дискотека, фестивалларни ташкил этишни билиши;

аҳолининг маданий эҳтиёжларини ўрганиш ҳамда маданий-маърифий ва кўнгилочар хусусиятга эга бўлган хилма-хил хизматлар кўрсатишни билиши;

хаваскорлик, бадиий ижод ва амалий санъат билан шуғулланувчилар учун шартшароитлар яратишни билиши;

мехнатни муҳофаза қилиш воситаларини яратиш ва ишлаб чиқаришдан корхоналарнинг иқтисодий манфаатдорлигини таъминлаши лозим.

Ихтисослик фанлар блоки бўйича:

тегишли бакалавриат таълим йўналиши бўйича маҳсус билимларни, касб фаолияти қўникмалари ва уқувларини шакллантириши;

хаваскорлик жамоаларининг турлари, улар билан машғулотлар ўтказиш услублари, репертуар танлаш, концерт дастурларини шакллантириш механизмини билиши, хаваскорлик жамоалари билан амалий машғулотлари учун шароитлар яратиши;

таълим йўналиши негизидаги муайян магистратура мутахассислиги бўйича келгусида таълимни давом эттиришга онгли муносабатда бўлишига кўмаклашиши лозим.

Кўшимча фанлар блоки бўйича:

таълим йўналиши талабаларнинг умумкасбий ва ихтисослик фанлари бўйича қўшимча равишда чуқур билим олишга бўлган эҳтиёжини қондириши;

мехнат бозорида ракобатбардошликни таъминлаши ҳамда санъат соҳалари ривожини жадаллаштириши;

таълим сифатига қўйилаётган талаблар ва меҳнат бозори конъюктураси тез ўзгараётган шароитда бакалавриат таълим йўналишлари бўйича ўкув режалар ва фандастурларининг сафарбарлиги ва мослашувчан бўлишини таъминланиши;

касбий фаолият стратегияси ва тактикасини тўғри танлай олиш, касбий нуқтаи назарнинг барқарорлигини таъминлаши лозим.

Танлов фанлари:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буортмачилари талабларидан келиб чиқсан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

3.2. 5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқарши бакалавриат таълим йўналиши ўкув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўкув ишларини ўз ичига олган ўкув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат килиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажralган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 30 соатгacha қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишининг норматив муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўкув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланади:

назарий таълим - 60 %;

аттестация - 7 - 8 %;

таътил - 15 %;

малакавий амалиёт - 15 %;

битириув малакавий иши - 2-3 %.

Ўқув йилида таътил даврининг умумий ҳажми 6 - 10 ҳафта қилиб белгиланади.

Назарий таълим ҳажми фанлар блоклари бўйича қуйидагича тақсимланади:

гуманитар ва табиий-илмий фанлар 25 %;;

умумкасбий фанлар 50 %;

ихтисослик фанлар 20 %;

кўшимча фанлар 5 %.

Илова

*5151700 –Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқариши
бакалавриат таълим йўналиши бўйича таълим дастурининг тузилиши*

Т.р.	Ўқув фанлари, блоклар ва фаолият турларининг номлари	Умумий юкламанинг ҳажми, соатларда
1	2	3
1.00	Гуманитар ва табиий-илмий фанлар	1646
2.00	Умумкасбий фанлар	3296
2.01	Жаҳон адабиёти	64
2.02	Ўзбек адабиёти	184
2.03	Маданият социологияси	120
2.04	Ўзбекистоннинг номоддий маданий мероси	178
2.05	Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқариш асослари	1428
2.06	Сценарийнавислик ва маданий-оммавий тадбирларни ташкил этиши	884
2.07	Мутахассисликка кириш	64
2.08	Маъмурий ҳуқуқ <i>Танлов фанлар</i>	120 254
3.00	Ихтисослик фанлари	1316
3.01	Паркшунослик	192
3.02	Санъат менежменти ва маркетинги	404
3.03	Музейшунослик	134
3.04	Маданият марказлари иши	116
3.05	Маданият иқтисодиёти <i>Танлов фанлари</i>	268 202
4.00	Қўшимча фанлар	330
	Жами:	6588
	Малакавий амалиёт	1620
	Битириув малакавий иши	324
	Аттестациялар	864
	Жами	2808
	ҲАММАСИ	9396

Эслатма: Уибу таълим дастурининг фанлар таркибига ва уларнинг умумий юкламалар ҳажсига Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги томонидан ўзгартириши ва қўшимчалар киритиш мумкин

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гурӯҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

Маданий-маърифий фаолият асослари, маданий-маърифий муассасаларнинг турлари ва уларнинг иш шакллари, давлат ва нодавлат муассасалари, давлат муассасаларининг тизими, маданият ва санъат муассасаларда ҳаваскорлик жамоаларини ташкил этиш, муассасаларнинг молиялаштирилиши, маданият ва санъат муассасалари тизими, маданият ва санъат муассасалари фаолиятини ташкил этиш, “халқ” ва “намунали” ҳаваскорлик жамоалари, ҳаваскор бадиий жамоалар, маданий тадбирлар усуллари ва шакллари, маданий-маърифий муассасаларда номоддий маданий меросни сақлаш ва тарғиб этиш, халқ ижодиёти ва ҳаваскорлик санъатини ривожлантириш, маданиятда менежмент ва иқтисод йўналиши бўйича предметнинг турларини таҳлил қилиш, бозор иқтисодиёти даврида таълим, маданият ва санъат йўналиши бўйича концепция, бошқарувни бозор муносабатларига мослаштириш, ижодий гурӯҳ ишчилари меҳнатини ташкил қилишнинг ҳуқуқий асослари ва унинг замонавийлиги, маданият соҳасида иқтисоднинг истиқболли йўналиши.

**Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим
муассасалари ҳамда кадрлар истеъмолчилари**

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси санъат ва маданият институти

Ректор

И.Ж.Юлдашев

М.ў.

201_ йил «_____» _____

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси

Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги ҳузуридаги

Олий ва ўрта маҳсус, қаеб-хунар таълимини

Ривожлантирини маркази

Директор

З.Т.Хакимов

М.ў.

201_ йил «_____» _____

_____

**Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги Таълим муассасалари ва
тармоқларни методик таъминлаш бошқармаси**

Бошлиқ

С.Х.Мадиев

201_ йил «_____» _____

М.ў.

Республика маданият муассасаларини ташкил этиш илмий-методик маркази

Директор

А.Х.Хайдаров

201_ йил «_____» _____

М.ў.

5151700 –“Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиш ҳамда бошқариш” бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларига берилган

ТАҚРИЗ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёев Фармони билан тасдиқланган 2017-2021 йилларга мўлжалланган Ҳаракатлар стратегиясининг беш устувор йўналишида баркамол инсонни тарбиялаш, мустақил фикрига эга ижодкор ёшлар таълим-тарбиясига эътибор бериш биринчи галдаги вазифа қилиб белгиланган.

5151700 – “Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиш ҳамда бошқариш” бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари хам ана шу вазифалар талабларига мувофиқ ишлаб чиқилган.

Малака талабларида мазкур таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар, таълим йўналиши бўйича касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари, таълим йўналиши ўкув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар касбий фаолиятдаги асосий мезонларни белгилайди. Маданият ва санъат соҳасидаги маданий-маърифий ислоҳотларнинг амалга ошиши кўп жихатдан етук, малакали мутахассис кадрлар тайёрлаш вазифасини қўяди.

5151700 – “Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиш ҳамда бошқариш” бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларида юқори даражада таълим олишни таъминлайдиган назарий ва амалий билимларни чуқурлаштириш, фан, соҳа ҳамда бошка тармоклардаги замонавий бошқарув тизими билан таништириш, соҳага тегишли амалий, касбий компетенцияларни шакллантириш, касбга самарали мослашув имкониятларини таъминлаши лозимлигига алоҳида эътибор қаратилган.

Малака талабларда таълим дастурини ўзлаштиришда бир катор масалалар интеграллаштирилган курслар муаммолари бўйича талабларнинг мустақил таълими кўзда тутилган.

Ушбу малака талабларини амалга оширишда баҳолаш тизимининг аҳамияти катта ва янги педагогик технологиялардан фойдаланиш, уларни таълим бериш жараённида қўллаш кутилган самараларни беради.

**Республика маданият муассасалари
фаолиятини ташкил этиш илмий
методик маркази директори, профессор**

А.Хайдаров

5151700 –“Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиш ҳамда бошқариш” бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларига берилган

ТАҚРИЗ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёев Фармони билан тасдиқланган 2017-2021 йилларга мўлжалланган Ҳаракатлар стратегиясининг беш устувор йўналишида асосий вазифа – баркамол инсонни тарбиялаш, мустақил фикрига эга ижодкор ёшлар таълим –тарбиясига эътибор бериш биринчи галдаги вазифа қилиб белгиланган.

5151700 –“Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиш ҳамда бошқариш” бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари ҳам ана шу вазифалар талабларига мувофиқ ишлаб чиқилган.

Малака талабларида мазкур таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар, таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари, таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар касбий фаолиятидаги асосий мезонларни белгилайди. Маданият ва санъат соҳасидаги маърифий ислоҳотларнинг амалга ошиши қўп жиҳатдан етук малакали мутахассис кадрлар тайёрлаш вазифасини қўяди.

5151700 –“Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиш ҳамда бошқариш” бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларида юқори даражада таълим олишни таъминлайдиган назарий ва амалий билимларни чуқурлаштириш, фан, соҳа ҳамда бошқа тармоклардаги замонавий бошқарув тизими билан таништириш, соҳага тегишли амалий, касбий компетенцияларни шакллантириш, касбга самарали мослашув имкониятларини таъминлаши лозимлигига алоҳида эътибор қаратилган.

Малака талабларда таълим дастурини ўзлаштиришда бир қатор масалалар интеграллаштирилган курслар муаммолари бўйича талабларнинг мустақил таълими кўзда тутилган.

Ушбу малака талабларини амалга оширишда баҳолаш тизимининг аҳамияти катта ва янги педагогик технологиялардан фойдаланиш, уларни таълим бериш жараёнида қўллаш кутилган самараларни беради.

**“Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиш ва бошқариш” кафедраси профессори,
социология фанлари доктори**

А.А.Умаров

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги
Олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими йўналиши бўйича
Мувофиқлаштирувчи Кенгаш
150000-Санъат таълим соҳаси ўқув-услубий бирлашмаси
йигилишининг __-сонли

БАЁННОМАСИ

2019 йил “29” июн

Тошкент шаҳри

Қатиашдилар: Бирлашма раиси – И.Юлдашев
Аъзолари: А.Мансуров (ЎзДК), Н.Сайфуллаев, Қ.Қодиров (МРДИ),
Ш.Тоҳтасимов, Ж.Фаниев (МРХОМ), З.Алиева (ЎзФАСИ), Р.Исмаилов, А.Ўрозов
(ЎзДСМИ).

КУН ТАРТИБИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ти 2017 йил 20 апрельдаги ПҚ-2909-сон Қарори билан тасдиқланган "2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги Дастури"да, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктиносидиёт соҳалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисидаги"ти ПҚ-3151-сон, 2018 йил 5 июняғи "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларниң мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ти ПҚ-3775-сон, 2019 йил 16 январдаги "Таълим сифатини назорат килиш тизимини такомиллаптириш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ти ПҚ-4119-сон, 2019 йил 17 июняғи "2019/2020 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга кабул килишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида"ти ПҚ-4359-сон, 2019 йил 11 июлдаги "Олий ва ўрта маҳсус таълим тизимида бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ти ПҚ-4358-сон Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2019 йил 7 июняғи "Давлат таълим муассасалари ҳамда подавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўtkазиш тартибини такомиллаптириш тўғрисида"ти 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сон топшириғида белгилаб берилган вазифалар ҳамда олий таълим соҳасини тартиба солувчи бошқа норматив-хукукий хужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

Эннитиди: Ўқув-услубий бирлашма раиси И.Юлдашев:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ти 2017 йил 20 апрельдаги ПҚ-2909-сон Қарори билан тасдиқланган "2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги Дастури"да, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктиносидиёт соҳалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисидаги"ти ПҚ-3151-сон, 2018 йил 5 июняғи "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларниң мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ти ПҚ-3775-сон, 2019 йил 16 январдаги "Таълим сифатини назорат килиш тизимини такомиллаптириш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ти ПҚ-4119-сон, 2019 йил 17 июняғи "2019/2020 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга кабул килишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида"ти ПҚ-4359-сон, 2019 йил 11 июлдаги "Олий ва ўрта маҳсус таълим тизимида бошқарувнинг янги тамойилларини

жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПК-4358-сон Карорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2019 йил 7 июнданги “Давлат таълим муассасалари хамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида”ги 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сон топшириғида белгилаб берилган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида ЎзДСМИ ишчи гурух профессор-ўқитувчилари томонидан, “Олий таълим йўналишлари ва мутахасисликлари Классификатори”га мувофиқ 150000-санъат таълим соҳасининг 6 та бакалавриат таълим йўналишлари бўйича Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурларини ишлаб чикилаётганлиги ҳакида ахборот берди, уларни мухокама килиш хамда ушбу янгидан яратилган Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурлари ҳакида йигилиш катнашчиларидан фикр-мулохаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

СЎЗГА ЧИҚДИЛАР:

2. ЎзДСМИ ўкув ишлари бўйича проректори Р.Исмаилов: Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институтида мавжуд таълим йўналишлари ва янги очилган таълим йўналиши учун янги талаблар асосида ишлаб чикилган хамда хорижий турдош олий таълим муассасаларининг тажрибалари асосида такомиллаштирилган Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурлари мамлакатимизда маданият ва санъат соҳасини ривожлантириш, ушбу соҳага керакли юксак билимли ва юқори малакали кадрларни етказиб беришга йўналтирилган хамда санъат таълимининг замонавий ривожланиш тенденцияларини ўзида тўлалигича акс эттирган хамда бугунги кун талабларига тўлиқ жавоб беради.

Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурлари олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос развища санъат соҳасида олиб борилаётган ислохотлардан келиб чикиб замонавий инновацион жараёнлар бўйича чукур билим хамда амалий кўнимкаларни бажаришга мўлжалланган.

Шунинг учун мухокамага кўйилган барча Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурларини маъқуллайман ва тасдиқлаш учун тавсия этаман.

Юкоридагиларни инобатга олиб, куйидаги бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг такомиллаштирилган Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурларини кўриб чикиб, тасдиқлаш учун тавсия этишларингизни сўрайман:

2. Бирламида аъзоларидан: Н.Сайфулласев (МРДИ), Ш.Тўхтасимов (МРХОМ), З.Алиева (ЎзФАСИ), Қ.Қодиров (МРДИ), Р.Исмаилов (ЎзДСМИ) сўзга чикиб, ишлаб чикилган Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурлари ҳакида ўзларининг фикр-мулохазалари ва таклифларни билдирилар.

Шунингдек, улар ишлаб чикилган барча Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурларини тасдиқлаш учун тавсия этдилар.

3. Бирламида раиси, И. Юлдашев – Ўзбекистон давлат консерваторияси профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чикилган Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурлари олий таълим талаблари асосида тузилган, уларда республикамизда санъатнинг барча соҳаларини ривожлантиришда рўй бераётган иктисадий ислохатлар тўлалигича ўз аксини топган деб ўйлайман.

Шунинг учун мухокамага кўйилган барча Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурларини маъқуллаш ва тасдиқлаш учун тавсия этиш керак деб ҳисоблайман.

Юкоридагиларни инобатга олиб, куйидаги ишлаб чикилган Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурларини санъат билим соҳаси бўйича ўкув-услубий бирлашмасида кўриб чикиб, тасдиқлаш учун тавсия этишларингизни сўрайман:

БАКАЛАВРИАТ:

1. 5150300 – Актёрлик санъати (драматик театр ва кино актёрлиги санъати)
2. 5150300 – Актёрлик санъати (музикали театр актёрлиги)
3. 5150400 – Режиссёрлик (музикали театр режиссёрлиги)
4. 5150700 – Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиш хамда бошқриш

5. 5152100 – Санъат соҳасида продюсерлик

6.5610400- Ижтимоий-маданий фаолият

Билдирилган фикр-мулохаза ва тақлифлардан келиб чикиб, йиғилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Турдош олий таълим муассасалари вакилларини ҳамда соҳа мутахассисларини жалб этган холда ЎзДСМИда ташкил этилган Ижодий ишчи гурухлар томонидан ишлаб чиқилган “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги 150000- Санъат таълим соҳасининг б та бакалавриат таълим йўналишлари бўйича ишлаб чиқилган малака талаблар, ўкув режалари ва фан дастурлари Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрельдаги ПҚ-2909-сон Қарори билан тасдикланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги Даствури”да, 2017 йил 27 июндан “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисадиёт соҳалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисидаги”ги ПҚ-3151-сон, 2018 йил 5 июндан “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кент камровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сон, 2019 йил 16 январдаги “Таълим сифатини назорат килиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-4119-сон, 2019 йил 17 июндан “2019/2020 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул килишининг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4359-сон, 2019 йил 11 июндан “Олий ва ўрта маҳсус таълим тизимига бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4358-сон Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сон топширигига белгилаб берилган вазифалар ҳамда олий таълим тизимини тартиба солувчи бошка норматив-хукукий ҳужжатларга ҳамда ҳалкаро тажрибаларга мувофик ишлаб чиқилганлиги инобатта олинсин.

2. Ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун турдош ОТМлари ва манфаатдор вазирликлар (идоралар) ва асосий иш берувчи муассасаларда экспертизадан ўтказилганилиги таъкидлансан (Асосий кадрлар истеъмолчиларининг Компетентлик талаблари, ўкув режалари ва фан дастурлари “Келишув баённомалари”, “Келишув далолатномалари” билан расмийлаштирилган ва Малака талабларига илова этилган).

3. Экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аникланган камчилик ва тақлифлар инобатта олинсин.

4. Ишлаб чиқилган Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурларини ўрнатилган тартибда тасдиқка тавсия этилиши учун Вазирлик хузуридаги Олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича Мувофиқлаштирувчи кенгаш мухокамасига тақдим этилсин.

З. Йор

И.Юлдашев

А.Ўрозов

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 2017 йил 20 апрельдаги ПҚ-2909-сон Қарори билан тасдиқланган "2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури"да, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисидаги"ги ПҚ-3151-сон, 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-3775-сон, 2019 йил 16 январдаги "Таълим сифатини назорат қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-4119-сон, 2019 йил 17 июндаги "2019/2020 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишининг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида"ги ПҚ-4359-сон, 2019 йил 11 июлдаги "Олий ва ўрта махсус таълим тизимига бошқарувнинг янги тамоилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-4358-сон Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июндаги "Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида"ги 470-сон Қарорида белгилаб берилган вазифаларни амалга ошириш учун амалдаги "Олий таълим йўналишлари ва мутахассисларни Классификатори"га мувофиқ, таълим йўналишлари бўйича Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институтида ишлаб чиқилган малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурларини турдош Олий таълим муассасалари билан

КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

2019 йил "29" санчо

Тошкент шаҳри

Қатиашдилар: Бирлашма раиси – И.Юлдашев.
Аъзолари: А.Мансуров (ЎзДК), Н.Сайфуллаев, Қ.Қодиров (МРДИ),
Ш.Тоҳтасимов, Ж.Ғаниев (МРХОМ), З.Алиева (ЎзФАСИ), Р.Исмаилов,
А.Ўрозов (ЎзДСМИ).

КУН ТАРТИБИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 2017 йил 20 апрельдаги ПҚ-2909-сон Қарори билан тасдиқланган "2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури"да, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисидаги"ги ПҚ-3151-сон, 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-3775-сон, 2019 йил 16 январдаги "Таълим сифатини назорат қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-4119-сон, 2019 йил 17 июндаги "2019/2020 ўкув йилида Ўзбекистон

Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишига қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида"ти ПҚ-4359-сон, 2019 йил 11 июлдаги "Олий ва ўрта махсус таълим тизимига бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ти ПҚ-4358-сон Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2019 йил 7 июндаги "Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиши тартибини такомиллаштириш тўғрисида"ти 470-сон Қарорида белгилаб берилган вазифаларни амалга ошириш бўйича Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти Ижодий ишчи гурухлари томонидан тайёрланган "Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори"га мувофиқ бакалавриат таълим йўналишлари бўйича тайёрланган малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурларининг муҳокамаси:

Эшитилди: Ўқув-услубий бирлашма раиси И.Юлдашев:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ти 2017 йил 20 апрельдаги ПҚ-2909-сон Қарори билан тасдикланган "2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Даствури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Даствури"да, 2017 йил 27 июндаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисидаги"ти ПҚ-3151-сон, 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ти ПҚ-3775-сон, 2019 йил 16 январдаги "Таълим сифатини назорат килиш тизимини такомиллаштириш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ти ПҚ-4119-сон, 2019 йил 17 июндаги "2019/2020 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишига қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида"ти ПҚ-4359-сон, 2019 йил 11 июлдаги "Олий ва ўрта махсус таълим тизимига бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ти ПҚ-4358-сон Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2019 йил 7 июндаги "Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиши тартибини такомиллаштириш тўғрисида"ти 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сон топшириғида белгилаб берилган вазифаларнинг ижросини таъминлаш максадида ЎзДСМИ ишчи гурухи профессор-ўқитувчилари томонидан, "Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори"га мувофик 150000-Санъат таълим соҳаси б та бакалавриат таълим йўналишлари бўйича Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурлари ишлаб чиқилганлиги хакида ахборот берди, шунингдек уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган Малака талаблари хакида йигилиш катнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

СЎЗГА ЧИҚДИЛАР:

1. **ЎзДМИ ўкув ишлари бўйича проректори Р.Исмаилов:** Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институтидаги мавжуд таълим йўналишлари ва янгидан ташкил этилган таълим йўналиши учун янги малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурлари ишлаб чиқилди. Ушбу малака талабларни ишлаб чиқишда турдош хорижий олий таълим муассасаларнинг тажрибаларини хисобга олинган. Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурлари мамлакатимизда маданият ва санъат

соҳасини ривожлантириш, ушбу соҳага керакли юксак билимли ва юқори малакали кадрларни етказиб беришга йўналтирилган ҳамда санъат таълим мининг замонавий ривожланиш тенденцияларини ўзида тўлалигича акс эттирган ва меъёр талабларига тўлиқ жавоб беради.

Ишлаб чиқилган малака талаблари, ўкув режалар ва фан дастурлари олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос равишда санъат соҳасида олиб борилаётган ислоҳотлардан келиб чиқиб, замонавий инновацион жараёнлар бўйича чукур билим ҳамда амалий кўникмаларни бажаришга мўлжалланган.

Шунинг учун муҳокамага кўйилган барча Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурларини маъқуллайман ва тасдиқлаш учун тавсия этаман.

Юқоридагиларни инобатга олиб, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг такомиллантирилган Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурларини кўриб чиқиб, тасдиқлаш учун тавсия этишларингизни сўрайман.

2. Бирлашма аъзоларидан: Н.Сайфуллаев (МРДИ), Ш.Тўхтасимов (МРХОМ), З.Алиева (ЎзФАСИ), Қ.Қодиров (МРДИ), Р.Исмаилов (ЎзДСМИ) сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурлари ҳакида ўзларининг фикр-мулоҳаза ва таклифларини билдирилар.

Шунингдек, улар ишлаб чиқилган барча Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурларини тасдиқлаш учун тавсия этдилар.

3. Бирлашма раиси И.Юлдашев – Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурлари олий таълим талаблари асосида тузилган, уларда санъат соҳасини ривожлантиришда рўй бертаётган ислоҳатлар тўлалигича ўз аксини топган деб ўйлайман.

Шунинг учун муҳокамага кўйилган барча Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурларини маъқуллаш ва тасдиқлаш учун тавсия этиш керак деб хисоблайман.

Юқоридагиларни инобатга олиб, куйидаги ишлаб чиқилган Малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурларини Санъат билим соҳаси бўйича ўкув-услубий бирлашмасида кўриб чиқиб, тасдиқлаш учун тавсия этишларингизни сўрайман:

Бакалавриат:

1. 5150300 – Актёрлик санъати (драматик театр ва кино актёрлиги санъати)
  2. 5150300 – Актёрлик санъати (музиқали театр актёрлиги)
  3. 5150400 – Режиссёрик (музиқали театр режиссёриги)
  4. 5150700 – Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошкриш
  5. 5152100 – Санъат соҳасида продюсерлик
  6. 5610400- Ижтимоий-маданий фаолият
- Билдирилган фикр-мулоҳаза ва таклифлардан келиб чиқиб, йигилиш

ҚАРОР ҚИЛДИ:

1. Турдош олий таълим муассасалари вакилларини ҳамда институт профессор-ўқитувчиларини жалб этган ҳолда ЎзДСМИда ташкил этилган Ижодий ишчи гурухлар томонидан ишлаб чиқилган “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувоғик б та бакалавриат таълим йўналишларининг малака талаблари, ўкув режалари ва фан дастурлари ишлаб чиқилишида: Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрельдаги ПҚ-

2909-сон Қарори билан тасдикланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктиносидёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисидаги”ги ПҚ-3151-сон, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сон, 2019 йил 16 январдаги “Таълим сифатини назорат қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-4119-сон, 2019 йил 17 июндаги “2019/2020 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишининг давлат буортмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4359-сон, 2019 йил 11 июлдаги “Олий ва ўрта махсус таълим тизимига бошқарувнинг янги тамоилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4358-сон Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июндаги “Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида”ги 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сон топширигига белгилаб берилган вазифалар ҳамда олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-хукукий хужжатларга ҳамда халкаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

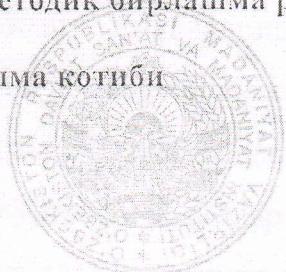
2. Ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишларининг Малака талаблари, ўқув режалари ва фан дастурларини ўрнатилган тартибда тасдиклаш учун турдош ОТМлари ва манбаатдор вазирликлар (идоралар) ва асосий иш берувчи корхоналарда экспертизадан ўтказилганлиги таъкидлансин (Асосий кадрлар истеъмолчиларининг компетентлик талаблари, “Келишув баённомалари”, “Келишув далолатномалари”, хорижий мамлакатлар олий таълим муассасалари билан солиштирма таҳлили, тушунтириш хоти, 2017 йилда тасдикланган ўқув режаси билан қиёсий-солиштирма жадваллари билан расмийлаштирилган ва малака талабларига илова этилган).

3. Экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аниқланган камчилик ва таклифлар инобатга олинсин.

4. Ишлаб чиқилган Малака талаблари, ўқув режалари ва фан дастурларини ўрнатилган тартибда тасдикка тавсия этилиши учун Вазирлик хузуридаги Олий ва ўрта махсус, қасб-хунар таълими йўналишлари бўйича Муофикалаштирувчи кенгаш мухокамасига тақдим этилсин.

Ўқув-методик бирлашма раиси

Бирлашма котиби

 И.Юлдашев

А.Ўрозов

Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти бакалавриат таълим йўналишлари бўйича Малака талаблари, ўкув режалари ва фандастурларини ишлаб чиқувчилар ва асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида келишув

ДАЛОЛАТНОМАСИ

2019 й. “29” июн

Тошкент шаҳри

Биз қуйида имзо чекувчилар – Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги Таълим муассасалари ва тармоқларни методик таъминлаш бошқармаси бошлиғи С.Мадиев, Республика маданият муассасаларини ташкил этиш илмий-методик маркази директори А.Хайдаров, Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги Театрларни ривожлантириш бошқармаси бошлиғи М.Ахмаджонова, Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти ректори И.Юлдашев ҳамда Олий ва ўрта маҳсус, касб ҳунар таълим мини ривожлантириш маркази ходимлари билан биргаликда “Олий таълим йўналишлари ва мутахасисликлари Классификатор”га мувофиқ ишлаб чиқилган 6 та бакалавриат таълим йўналишларининг Малака талаблари, ўкув режалари ва фандастурлари билан танишиб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

1. 5150300 – Актёрлик санъати (драматик театр ва кино актёрлиги санъати)
2. 5150300 – Актёрлик санъати (музиқали театр актёрлиги)
3. 5150400 – Режиссёрик (музиқали театр режиссёрилиги)
4. 5150700 – Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиш ҳамда бошкериш
5. 5152100 – Санъат соҳасида продюсерлик
6. 5610400 – Ижтимоий-маданий фаолият

Юқоридаги бакалавриат таълим йўналишларининг малака талабларини ишлаб чикишда кадрлар истеъмолчилари: Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги Таълим муассасалари ва тармоқларни методик таъминлаш бошқармаси томонидан қўйилган талаблар инобатга олинган.

Малака талабларининг ишлаб чикилишида: “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг конунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10

январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги З-сон қарорига ва олий таълим тизимини тартибга солувчи бошқа норматив-хукуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

Малака талаблари бакавлариат таълим йўналишлари учун ўқув режалари ва фан дастурлари ҳамда бошқа ҳужжатларни яратиш учун асос ҳисобланади:

Ишлаб чиқилган Малака талабларини ўрнатилган тартибда тасдиқка тавсия этилиши мақсадга мувофик.

Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги Таълим муассасалари ва тармоқларни методик таъминлаш бошқармаси бошлиғи

С.Мадиев

Республика маданият муассасаларини ташкил этиш илмий-методик маркази директори

А.Хайдаров

Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти ректори

И.Юлдашев

5151700 – Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқарии бакалавриат таълим йўналишининг малака талаби ишлаб чиқилишига

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5151700 – Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқарии бакалавриат таълим йўналиши малака талабини ишлаб чиқишида қуйидаги меъёрий-хуқуқий ҳужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “олий таълим муассасаларининг янги 2019/2020 ўкув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли бўйруғи.

2019 йил 16 январдаги “Таълим сифатини назорат қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-4119-сон, 2019 йил 17 июнлдаги “2019-2020 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4359-сон, 2019 йил 11 июлдаги “Олий ва ўрта маҳсус таълим тизимига бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4358-сон қарорлари.

Малака талабини ишлаб чиқишида бакалавриат таълим йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан қўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Олдинги бакалавриат таълим йўналиши ўкув режасидаги юклама ҳажми билан қиёслаганда янги малака талаби бўйича бакалавриатда “Гуманитар ва ижтимоий-иктисодий фанлар” ва “Математик ва таббий-илмий фанлар” блоклари бирлаштирилиб, номи “Гуманитар фанлар ва таббий-илмий фанлар”га ўзгартирилди ва умумий юклама ҳажми 15-20 %дан

20-30%гача оширилди. “Умумкасбий фанлар” блокининг ҳажми 45-50 %дан 30-50 %гача, “Ихтисолик фанлари” блокнинг ҳажми 10-15%дан 20-35 %гача кўпайди. Шу билан бирга бакалавриатда назарий таълим билан ишлаб чиқаришни боғлаш учун малакавий амалиёт муддатлари 16 ҳафтадан 30 ҳафтага оширилди ва аудитория машғулотларининг ҳафталик юкламаси 32 соатдан 30 соатга қисқартирилди.

Ушбу малака талаби “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Президент, Вазирлар Маҳкамасининг қарор-фармонларини мукаммал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умумисоний қадриятлар тамоийиллари ҳисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникум шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуклари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади.

Ўкув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий-коидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг кулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқища муҳим аҳамият касб этди.

5151700 – Маданият ва санъат муассасаларини ташкил этиши ҳамда бошқарии бакалавриат таълим йўналишига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илфор меъёрлари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқища мамлакат ижтимоий-иктисодий тарақиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуклари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат талим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти ўкув ишлари бўйича проректор

Р.Исмаилов